

HLAVNÝ BANSKÝ ÚRAD

Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica

S/OL-Lu
Toto rozhodnutie
nadobudlo právoplatnosť
dňa 9.7.2012

Číslo: 180-1049/2012
Banská Štiavnica, 28.6.2012

ROZHODNUTIE

Hlavný banský úrad (ďalej len „HBÚ“) ako odvolací orgán podľa § 23 písm. a) zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 255/2011 Z. z. (ďalej len „zákon“), na základe odvolaní

1. Antonína Greculu, Jantárová 8, 040 01 Košice (ďalej len „odvolateľ č. 1“), odvolanie z 20.06.2011
2. Milana Kovaľa, čd. 80, 072 03 Moravany (ďalej len „odvolateľ č. 2“), odvolanie z 28.06.2011
3. Obce Moravany 072 03 Moravany okr. Michalovce (ďalej len „odvolateľ č. 3“), odvolanie z 15.06.2011

proti rozhodnutiu Obvodného banského úradu v Košiciach (ďalej len „OBÚ“) č. 45-1525/2011 z 13.06.2011 o uzavretí úložiska – odkaliska Moravany v dobývacom priestore Pozdišovce I. (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) pre organizáciu NAFTA a.s. Votrubova 1, 821 09 Bratislava (ďalej len „organizácia“), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie ktoré mu predchádzalo a podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, rozhodol nasledovne

I.

Označenie rozhodnutia: „Rozhodnutie Súhlas s uzavretím úložiska – odkaliska“

mení takto :

„Rozhodnutie o povolení uzavretia úložiska - odkaliska“.

II.

Prvú časť vety preambuly napadnutého rozhodnutia: „Obvodný banský úrad v Košiciach (ďalej len „úrad“), ako vecne príslušný orgán štátnej správy podľa § 24 písm. f) zákona č. 514/2008 Z. z. ...“

mení takto :

„Obvodný banský úrad v Košiciach (ďalej len „úrad“), ako vecne príslušný orgán štátnej správy podľa § 24 písm. d) zákona č. 514/2008 Z. z. ...“.

III.

Výrok rozhodnutia: „...súhlasí s uzavretím úložiska odkaliska Moravany...“

mení takto :

„...povoľuje uzavrieť úložisko – odkalisko Moravany...“.

IV.

zamieta

odvolania odvolateľov č.1, č.2 a č.3.

Odôvodnenie :

Organizácia požiadala OBÚ listom č. 3-14866/2010/AC z 29.11.2010 o povolenie uzavretia úložiska – odkaliska Moravany v dobývacom priestore Pozdišovce I. K žiadosti pripojila predpísanú dokumentáciu, ktorú doplnila listom č. 3-16210/2010/AC z 21.12.2010 o správny poplatok 16,50 €.

OBÚ oznámil listom č. 45-86/2011 z 15.02.2011 začatie konania v tejto veci a nariadil ústne pojednávanie spojené s miestnou ohliadkou na 02.03.2011, na ktorom mohli prítomní účastníci konania, uplatniť svoje pripomienky a námety k predmetnej veci.

O výsledkoch ústneho pojednávania bola vyhotovená zápisnica. Do zápisnice sa vyjadrili zástupcovia obce Moravany, ktorí uviedli, že obec zaujme záväzné stanovisko do 15 dní a doručí ho na OBÚ. Slovenský pozemkový fond požadoval na svoje vyjadrenie doručenie požadovaných dokladov s tým, že sa vyjadrí do 30 dní. Účastníčka konania Anna Hlavatá, vyjadrila do zápisnice svoj nesúhlas s vydaním povolenia z dôvodov nedoriešenia majetkovo-právnych vzťahov. Obdobne sa vyjadrí aj účastník konania Pavel Rusnák.

Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor Michalovce podal svoje stanovisko listom č. 743/2011-R24 zo 14.03.2011 s pripomienkami (s požiadavkou navýšenia hrúbky zeminy o ďalších 100 mm a likvidácie náletov vo väčšej vzdialenosti). Podľa vyjadrenia organizácie č. 3-3564/2011/AC s odvolaním sa na projekt spracovaný odborne spôsobilou osobou, ktorý rieši aj uloženie podkladovej zeminy v hrúbke 550 mm, bude zemina vhodná na zúrodnenie uložená v dostatočnej hrúbke. Pripomienka vo veci ochrany proti požiaru bola rešpektovaná. K žiadosti bolo pripojené prvé záväzné stanovisko obce Moravany vydané pod č. 2008/229 z 21.11.2008. Podmienky stanovené v tomto záväznom stanovisku boli aplikované v projekte uzavretia úložiska a v napadnutom rozhodnutí.

Obec Moravany listom č. 247/2010 z 25.10.2010 predložila zamietavé stanovisko, s požiadavkou prepracovania projektovej dokumentácie.

Obvodný úrad životného prostredia Michalovce podal svoje vyjadrenia a stanoviská pod č. 2008/01380 z 11.11.2008, č. 2008/01348 z 24.10.2008 a č. 2008/01402 zo 07.11.2008. Určené podmienky boli do projektu uzatvárania úložiska zapracované a aj zohľadnené v napadnutom rozhodnutí.

Organizácia podala svoje stanovisko listom č. 3-3096/2011/AC z 11.03.2011 a svoju žiadosť doplnila listami č. 3-3564/AC z 22.03.2011 a č. 3-4167/2011/AC zo 06.04.2011.

Obec Moravany požiadala listom organizáciu o predloženie evidenčných listov ukladania ťažobného odpadu a požiadala o umožnenie miestnej ohliadky. Ďalej obec požiadala OBÚ listom č. 87/2011 z 15.03.2011 o predĺženie lehoty na podanie stanoviska. Tejto žiadosti OBÚ vyhovel listom č. 45-1220/2011 zo 04.04.2011. Súhlasné stanovisko obce je uvedené v liste č. 120/2011 zo 14.04.2011, je však podmienené majetkovo-právnym vysporiadaním pozemkov parc. č. 1452/8 a č. 1452/9 v k.ú. Moravany.

OBÚ listom č. 45-1011/2011 – II z 11.03.2011 umožnil podať vyjadrenie v predmetnej veci účastníkovi konania Antonínovi Greculovi. Vyjadrenie bolo podané listom z 29.03.2011, v ktorom účastník nesúhlasí s vydaním povolenia na uzavretie úložiska a požaduje majetkovo-právne vysporiadanie svojho pozemku.

OBÚ na základe doplnenia podania organizáciou o čiastočný výpis z listu vlastníctva č. 2106 z 31.03.2011, kde je dokázané, že spolumahateľom parcely č. 2452/8 je Milan Koval', ktorý nadobudol spoluvlastnícky podiel 2/32 na základe kúpnej zmluvy V-22/1 zd. 09.03.2011, ČZ-49/11 od predchádzajúcich spolu podielových vlastníkov Anny Hlavatej a Pavla Rusnáka, ktorým na základe tejto skutočnosti nepriznal rozhodnutiami č. 45-1413/2011- II a č. 45-1413/2011- IV postavenie účastníkov konania. Zároveň oboznámil nového účastníka konania s doterajším priebehom konania a umožnil mu podať vyjadrenie k podkladom rozhodnutia. Milan Koval' podal svoje nesúhlasné stanovisko listom z 25.04.2011, ktoré podmienil vyriešením majetkovo-právnych vzťahov k parcele č. 2452/8 v k.ú. Moravany.

Následne OBÚ vydal rozhodnutie č. 45-1525/2011 z 13.06.2011 o súhlase s uzavretím úložiska, ktoré bolo napadnuté odvolaniami podanými odvolateľmi č.1, č.2 a č.3.

OBÚ listom č. 45-2421/2011- II z 28.07.2011 postúpil podané odvolania na HBÚ.

HBÚ vydal rozhodnutie o odvolaní č. 1008-1513/2011 z 26.09.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 04.10.2011, ktorým rozhodnutie OBÚ zrušil.

Na základe podnetu organizácie o preskúmanie rozhodnutia HBÚ v konaní mimo odvolacieho konania, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) rozhodnutím č. 10080/2011-3200 z 20.03.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16.04.2012, rozhodnutie HBÚ o odvolaní č. 1008-1513/2011 z 26.09.2011 zrušilo a vrátilo vec na nové konanie a rozhodnutie.

Ministerstvo v rozhodnutí vyjadrilo svoj právny názor na vec, ktorým je HBÚ pri novom rozhodovaní o odvolaní viazaný.

HBÚ vo svojom rozhodnutí nesprávne interpretoval ustanovenie § 24 písm. d) zákona

§ 24

Obvodný banský úrad

d) povoľuje zriadenie, užívanie, zmeny a uzavretie úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, podľa § 7 a 8.

a ustanovenia § 24 písm. f) zákona

§ 24

Obvodný banský úrad

f) vydáva súhlas s uzavretím úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, a nariaďuje vykonanie potrebných opatrení na takomto odvale a odkalisku po jeho uzavretí podľa § 11 ods. 2, 4, 5 a 8.

vo vzťahu k ustanoveniam § 7 ods. 1 § 11 ods. 1 a ods. 2 písm. d) zákona.

Procesne správny postup obvodného banského úradu pri rozhodovaní o uzavretí úložiska pozostáva u dvoch správnych aktov, a to vydanie rozhodnutia o povolení uzavrieť úložisko podľa § 7 ods. 1 zákona, so zmocnením v § 24 písm. d) a vydanie rozhodnutia o uzavretí úložiska podľa § 11 ods.2 písm. d) zákona, so zmocnením v § 24 písm. f).

§ 7

Povoľovanie úložísk

(1) *Úložisko možno prevádzkovať len v súlade s rozhodnutím o povolení vydaným príslušným orgánom. Na povoľovanie zriadenia, užívania, zmeny a uzavretia úložiska sa vzťahujú osobitné predpisy,²¹⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.*

§ 11

Postup pri uzatváraní úložiska a po jeho uzavretí

(1) *Uzavrieť úložisko možno len v súlade s povolením príslušného orgánu podľa § 7.*

(2) *Úložisko je uzavreté, ak príslušný orgán*

d) vydá rozhodnutie o uzavretí úložiska, ktorého súčasťou sú aj podmienky podľa odsekov 4 a 5.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa HBÚ pri rozhodovaní v odvolacom konaní nezaoberal meritórnymi otázkami a napadnuté rozhodnutie OBÚ zrušil z procesných dôvodov spočívajúcich v nesprávnom právnom posúdení veci, došlo k porušeniu práva účastníkov konania na správne preskúmanie rozhodnutia v odvolacom konaní, preto sa HBÚ v novom konaní zaoberal aj dôvodmi odvolania odvolateľa č.1, odvolateľa č. 2 a odvolateľa č. 3.

Odvolateľ č. 1 v odvolaní uvádza :

„Nesúhlasím s rozhodnutím Obvodného banského úradu v Košiciach...“

„...žiadam aby bol súhlas s uzavretím úložiska Moravany zrušený do doby vysporiadania majetkoprávných pomerov a ja sa nemusel obracať na iné inštitúcie o riešenie problému.“

Odvolateľ č. 2 a odvolateľ č. 3 v odvolaniach uvádzajú identické dôvody v šiestich bodoch :

V 1. bode odvolateľa citujú ustanovenia čl. 20 ods. 1,2, 3 a 4 Ústavy SR.

V 2. bode odvolateľa uvádzajú *„Máme za to že napadnuté rozhodnutie je v celom rozsahu zmätočné a nepreskúmateľné, nakoľko toto nielenže je v hrubom rozpore s čl. 20 Ústavy SR, ale toto rozhodnutie vôbec nerešpektuje a nezohľadňuje stanoviská dotknutých orgánov a vlastníkov, ktoré sú súčasťou úložiska. Konkrétne pri vydaní tohto rozhodnutia vôbec neboli zohľadnené stanovisko nielen našej obce, ale ani stanovisko Antonína Greculu, stanovisko Milana Kovaľa, stanovisko obce Moravany, stanovisko Obvodného úradu životného prostredia v Michalovciach.“*

V 3. bode sa odvolateľa nemôžu stotožniť s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, cit.: *„Toto povolenie uzatvorenia bolo vydané za účelom vykonania opatrení potrebných na zaistenie ochrany zdravia ľudí a životného prostredia... Podľa názoru úradu vykonanie uzatvorenia je vo verejnom záujme, ktorý má v tomto prípade prednosť pred majetkoprávnym vysporiadaním pozemkov.“*

a majú za to, že *„takéto odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je diskriminačné a protizákonné. V prípade ak by išlo o verejný záujem tak, ako to uviedol vo svojom rozhodnutí Obvodný banský úrad v Košiciach, tak potom mal rozhodnúť i o príslušnej*

náhrade za pozemky, ktoré vlastníci nemôžu využívať.... Obvodný banský úrad v Košiciach sa nedostatočne vysporiadal s námietkami – stanoviskami zúčastnených osôb. “.

Vo 4. bode sa uvádza názor odvolateľov „...konanie Obvodného banského úradu v Košiciach hrubo odporuje Ústave SR, nakoľko došlo k hrubému zásahu do vlastníckych práv vlastníkov pozemkov, bez akejkoľvek náhrady.“.

V 5. bode sa uvádza tvrdenie odvolateľov „...Obvodný banský úrad v Košiciach počas celého konania, jednostranne si osvojoval len tvrdenia žiadateľa t.j. NAFTA a.s. a vôbec nebral do úvahy námietky a stanoviská tretích osôb.“.

Nemožno sa stotožniť s tvrdením odvolateľov, nakoľko v napadnutom rozhodnutí sú zapracované pri realizácii prác – uzatvárania úložiska – odkaliska, pripomienky uplatnené jednotlivými účastníkmi konania. Napadnuté rozhodnutie OBÚ z hľadiska výrokovej časti aj odôvodnenia spĺňa zákonné požiadavky a umožňuje analýzu úvah správneho orgánu pri rozhodovacej činnosti a preto nie sú odôvodnené námietky odvolateľov o jeho zmatečnosti a nepreskúmateľnosti.

V 6. bode odvolatelia podávajú informáciu o ich ďalšom postupe, ak nebude odvolaniu vyhovené.

Uvedená informácia je irelevantná.

K námietkam týkajúcich sa nevysporiadania majetkovo-právnych vzťahov uvedených v bodoch 1, 2,3,4 a odvolaní odvolateľa č. 1, možno konštatovať :

Odkalisko v katastrálnom území Moravany bolo zriadené na základe stavebného povolenia č. 5249/84-SP, vydaného Okresným národným výborom (ďalej len „ONV“) v Michalovciach 07.11.1984 stavebníkovi Moravské naftové doly, k. p. Hodonín a jeho užívanie bolo povolené kolaudačným rozhodnutím č. ÚPaSP 313/889, vydaným ONV Michalovce 23.08.1989, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14.09.1989.

Podľa vtedy platných právnych predpisov bol účastníkom stavebného a kolaudačného konania užívateľ pozemkov JRD ČSSP v Trhovišti, a nie vlastníci pozemkov, evidovaní na pozemkovoknižných vložkách katastra nehnuteľností.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že k vysporiadaniu majetkovo-právnych vzťahov k pozemkom, dotknutým výstavbou odkaliska v k. ú. Moravany, došlo v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi o stavebnom konaní, vykonanom v súvislosti s povolením zriadenia odkaliska Moravany, na základe dohody uzatvorenej medzi JRD ČSSP v Trhovišti a Moravskými naftovými dolmi, k. p. Hodonín 06.05.1980. Zriadenie odkaliska Moravany preto bolo vykonané v súlade so zákonom a užívanie pozemkov od roku 1984 nebolo svojvoľné.

Obvodnému banskému úradu kompetenciu stanovovať finančné náhrady účastníkom v konaní o povolení uzavretia úložiska nepriznáva tak zákon č. 514/2008 Z. z., ako aj zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, a to ani v prípade vyvlastnenia dotknutých pozemkov.

§ 41a

Vyvlastňovanie

(1) *Vyvlastniť nehnuteľnosti možno iba vo verejnom záujme a na účel*

a) otváranky, prípravy, dobývania výhradného ložiska alebo rozšírenia dobývania výhradného ložiska, vrátane činností vykonávaných v súvislosti s dobývaním, a **to zriaďovania a prevádzky odvalov, výsypiek a odkalísk** a výstavby, zariadení na úpravu a zušľachtovanie nerastov,

b) konverzie ložísk ropy, horľavého zemného plynu, technicky využiteľného prírodného plynu a soli na podzemné zásobníky plynov alebo kvapalín podľa osobitného predpisu,¹⁸ⁿ⁾

c) uskladňovania horľavého zemného plynu, technicky využiteľného prírodného plynu alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v priestoroch a ukladania rádioaktívnych odpadov.

(2) Obvodné banské úrady postupujú vo vyvlastňovacom konaní podľa osobitného predpisu.^{18o)}

(3) Vo veciach vyvlastnenia, v ktorom v správnom konaní na prvom stupni koná obvodný banský úrad ako stavebný úrad, vykonáva štátnu správu v druhom stupni Hlavný banský úrad.

¹⁸ⁿ⁾ § 34a zákona č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

^{18o)} § 108 až 116 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

Kompetencia obvodných banských úradov na vyvlastnenie nehnuteľností vo verejnom záujme na účel zriaďovania a prevádzky odvalov, výsypiek a odkalísk odráža princíp vysporiadania majetkovo-právnych vzťahov pred začatím činnosti s nepriaznivými environmentálnymi dopadmi. Z pohľadu ochrany životného prostredia nie je prípustné, aby majetkovo-právne spory bránili odstráneniu negatívnych dôsledkov banskej činnosti, pokiaľ v dôsledku vonkajších okolností došlo k zmene právnych vzťahov k pozemkom na ktorých je banská činnosť vykonávaná. Verejný záujem na zachovaní priaznivého životného prostredia má v tomto prípade absolútnu prednosť pred individuálnymi majetkovými záujmami dotknutých účastníkov konania o uzavretí úložiska ťažobného odpadu a preto platná zákonná úprava umožňuje oddelenie rozhodovania vo veci samej od rozhodovania o vedľajších majetkových nárokoch.

Účastníkom konania bola poskytnutá listom č.180-1049/2012 z 11.06.2012 možnosť pred vydaním nového rozhodnutia, vyjadriť sa k jeho podkladom i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

NAFTA, a.s. Bratislava v liste č. 3-7936/2012 z 20.06.2012 uviedla, že k veci nemá čo dodať a zotrváva na svojom vyjadrení č. 1/8762/2001 z 19.07.2011.

Obec Moravany v liste č. 200/2012 z 20.06.2012 navrhla doplniť nové rozhodnutia Hlavného banského úradu o nasledovné články Ústavy Slovenskej republiky :

(1) Každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

(2) Zákon ustanoví, ktorý ďalší majetok okrem majetku uvedeného v čl. 4 tejto ústavy, nevyhnutný na zabezpečovanie potrieb spoločnosti, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu, môže byť iba vo vlastníctve štátu, obce alebo určených právnických osôb. Zákon tiež môže ustanoviť, že určité veci môžu byť iba vo vlastníctve občanov alebo právnických osôb so sídlom v Slovenskej republike.

(3) *Vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.*

(4) *Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.*

Vzhľadom na vyššie uvedené a skutočnosť, že uzatvorenie úložiska – odkaliska Moravany je vo verejnom záujme, či už vo vzťahu k životnému prostrediu, alebo ku kvalite života občanov dotknutých prevádzkou odkaliska, Hlavný banský úrad považuje za potrebné uviesť, že rozhodnúť o majetkovo-právnom vysporiadaní môže len príslušný súd.

Poučenie :

Toto rozhodnutie je konečné. Proti rozhodnutiu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať. Rozhodnutie možno preskúmať súdom.

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík
predseda úradu

Rozhodnutie sa doručí :

1. NAFTA a.s. Votrubova 1, 821 09 Bratislava
2. Antonín Grečula, Jantárová 8, 040 01 Košice
3. Milan Koval', čd. 80, 072 03 Moravany
4. Obec Moravany 072 03 Moravany okr. Michalovce
5. Slovenský pozemkový fond, reg. odbor Michalovce, Špitálska 10, 071 01 Michalovce

Po nadobudnutí právoplatnosti sa rozhodnutie doručí :

1. Obvodný banský úrad v Košiciach, Timonova 23, 040 01 Košice